

TALLINNA ÜLIKOOL

Kristi Juske, Liina Teder, Merili Hiller, Maria Masik, Sandra Kiisma, Diana Kirpu, Karolina Roos, Säde Lee Remmel, Ülle Jaanhold, Lizeth Kouhia, Iljar Johannes Jõutse, Märt Reinboom, Elis Jürgens, Laura Väljaots, Asko Esna, Ott Kangur, Annika Eller

ELU - EESTI AVALIKE TEGELASTE SÜNNIGEOGRAAFIA III

ELU projekt

Projekti portfoolio

Juhendajad: Kädi Riismaa, Aira Lepik

Tallinn 2024

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. PROJEKTI PORTFOOLIO OSAD	4
2.1 Projekti aruanne	4
2.1.1 Projekti lähteülesanne, eesmärgi kirjeldus	4
2.1.2 Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik	5
2.1.3 Tegevuste kirjeldus	5
2.1.4 Projekti jätkusuutlikkus	8
2.1.5 Tulemuste kokkuvõte	9
3. PROJEKTI TEGEVUSKAVA	10
4. KOMMUNIKATSIOON SIDUSRÜHMADELE	13
5. IGA RÜHMALIIKME ÕPIKOGEMUSE REFLEKTSIOON	16
LISAD	22
Lisa 1	22
Lisa 2	24
Lisa 3	31
Lisa 4	33
Lisa 5	34
Lisa 6	35
Lisa 7	37
Lisa 8	39

1. SISSEJUHATUS

Projekti eesmärgiks on koostada interaktiivne kaart, mis kajastab Eesti avaliku elu tegelaste sünnikohti ja muud tutvustavat teavet (nii üldjaotus kui ka isikute tegevusalade lõikes). Lisaks geograafilisele kaardistamisele keskendub projekt nende isikute oluliste saavutuste ja panuse esiletõstmisele. Projekti andmestik põhineb teatmeteosel "Eesti biograafilise leksikoni täiendusköide" (Kirjastus-Osaühisus "Loodus", Tartu, 1940).

Projekt annab võimaluse avardada arusaama Eesti avaliku elu tegelaste elust ja tegevusest, pakkudes huvitavat sissevaadet Eesti ajalukku. Projekti tulemina valmis interaktiivne kaart, mis aitab mõista Eesti avaliku elu tegelaste rolli ning panust Eesti maa ja rahva ajaloos, poliitilises, tulunduslikus ning kultuurilises arengus. Antud projekti saab kasutada koolides õppematerjalina. Antud projekti interaktiivseid kaarte on tutvustatud ajaloo õpetajatele mõningatest Eesti koolidest.

2. PROJEKTI PORTFOOLIO OSAD

2.1 Projekti aruanne

2.1.1 Projekti lähteülesanne, eesmärgi kirjeldus

“Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III” on jätkuks kahele samanimelisele projektile, mille eesmärk on Eesti avaliku elu tegelaste sünnipaikade ja muu tutvustava teabe (foto, elulugu, olulisemate saavutuste tutvustus jm) kaardistamine ja esitamine interaktiivsel kaardil. Projekti raames soovisime avardada ja süvendada arusaama Eesti avaliku elu mõjukate tegelaste päritolust ning rollist Eesti ajaloo ja kultuuris. Eelnevad kaks etappi käsitlesid isikuid, kes olid esindatud teatmeteostes “Eesti avalikud tegelased: eluloolisi andmeid” (Eesti Kirjanduse Selts, 1932) ja “Eesti biograafiline leksikon” (1926-1929). Kolmas etapp keskendus kõigi “Eesti biograafilise leksikoni täiendusköite” (1940) kaante vahel leiduvate avaliku elu tegelaste sünnipaikade kaardistamisele.

Lisaks sellele, et märgistasime isikute sünnikohad interaktiivsel kaardil, tõime esile ka nende olulised saavutused ja panuse ühiskonna arengusse vastavalt nende tegevusvaldkondadele. Projektis uuritud isikud pakuvad väärtuslikku teavet nii Eesti ajaloo kui ka selle kohta, kuidas nende töö on mõjutanud tänapäeva ühiskonda. Projekti laiem eesmärk on seega mitte ainult geograafiliste faktide kaardistamine, vaid ka inimeste arusaama laiendamine nende isikute elust ja tööst, pakkudes põnevat vaadet Eesti ajaloo olulistele aspektidele.

2.1.2 Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik

Projekt „Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia“ on tegutsenud juba kolme semestri vältel, igal aastal on täiendatud eelneval perioodil valminud versiooni. Tegemist on kultuurigeograafia ja kartograafia elemente sisaldava kultuuriajaloo-alase projektiga, mis uurib Eesti avaliku elu tegelaste päritolu nii üldiselt kui ka uuritavate isikute tegevusalade järgi. Teadaolevalt ei ole Eestis sarnast projekti varasemalt tehtud, mistõttu on tegu ainulaadse ettevõtmisega. Kogusime materjali „Eesti biograafilise leksikoni täiendusköide“ (1940) alusel. Jätkuprojekt III hõlmab elulugusid isikutest, kes Eesti maa ja rahva ajaloos, nende poliitilises, majanduslikus ning kultuurilises arengus on etendanud silmapaistvat osa alates XIII sajandist ja lõpetades Eesti Vabariigi arenguga kuni aastani 1940.

Tegevused antud projekti eesmärgi saavutamiseks:

- Eesti avalike elu tegelaste lisamine teosest andmebaasi – see on põhiline alustala, sest seal on saadud andmed, mis sisestatakse hiljem kaardile.
- Andmete lisamine kaardile (kihtide kaupa)
- Tagasiside kogumine ajaloo õpetajatelt mõnest Eesti koolist (Sillaotsa Kool, Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasium, Tallinna Reaalkool, Gustav Adolphi Gümnaasium)
- Meediakajastuste loomine erinevates keskkondades (Facebook, ajaleht “Gorod”)

Eesti haridussüsteemis kasutatakse väga palju erinevaid lõiminguid õppeainete vahel. Projekti tulemina täienenud kaart annab võimaluse erinevaid õppeaineid koolides lõimida. Lisaks annab täienenud kaart inimestele võimaluse kasutada seda oma liikumistegevuses, avardades samal ajal ka silmaringi. Projekt annab võimaluse ühendada erinevate põlvkondade inimesi, levitada põnevaid infokilde ajaloost ning loob võimaluse aktiivseks liikumiseks.

2.1.3 Tegevuste kirjeldus

Tegevused, mida teostasime:

1. Ühine koosolek Tallinna Ülikoolis, rühmajuhitide määramine
2. Rühmadesse jaotamine
3. Suhtluskanalite valimine, kokkulepped
4. Allikteose ülevaade

5. Graafiku kinnitamine
6. Tegevuskava koostamine
7. Andmete sisestamise keskkonna valimine ja lehekülgede jaotamine
8. Andmete sisestamine
9. Ühine koosolek II
10. Ühine koosolek III
11. Kaardirakenduse põhja koostamine, andmete lisamine
12. Meediakanalite kajastamise arutelu
13. Meediakanalitega kontakteerumine
14. Vahekokkuvõtte ankeedi ja esitluse esitamine ELU koordinaatorile
15. ELU vahekokkuvõtte ankeedi täitmine ning esitlus
16. Uute gruppide loomine töö jätkamiseks
17. Õpetajatelt tagasiside küsimine
18. Refleksioonide koostamine
19. Portfooliosse dokumentide koostamine, lisamine
20. Portfoolio esitamine juhendajatele ning edastamine ELU koordinaatoritele
21. ELU projekti esitlus

Esmalt jaotasime projekti liikmed kolme rühma, mis tegutsesid iseseisvalt. Rühmade vahel jagati leksikoni “Eesti biograafilise leksikoni täiendusköite” lehekülgede vahemikud ning isikukirjete haaval koostati koondtabel, millesse lisati täiendavad kirjanduslikud või internetist kättesaadavad infoallikad. Projekti vältel koostatud tabelid ja materjalid koondasime Google Drive kausta.

Peale vahenädalat moodustasime täiendavad rühmad: kaardirakenduse rühm, kommunikatsiooni ja meediakajastuse rühm ning portfoolio ja lõpuesitluse rühm.

Projekti tegevused olid pidevas rakendamises. Vajaduspõhiselt toimusid kohtumised Zoomi keskkonnas ning suheldi sõnumirakenduse Messenger kaudu. Töö toimus enamasti kolmes jaos: 1 – andmete sisestamine, 2 – kaardirakendusega tegelemine, 3 – tulemi kohta tagasiside küsimine ning meedias kajastamine. Alusandmed võeti teosest “Eesti biograafilise leksikoni täiendusköide” (1940). Rühmaliikmete vahel jaotati leksikoni lehekülgede vahemikud, mille raames tuli andmed sisestada Google’i arvutustabelisse. See osa tööst oli oluline seetõttu, et

andmed, mida hiljem kaardile kantakse, oleksid esitatud sorteeritud kujul. Ühistööna vaadati üle tunnused, mille alusel andmete kogumist jätkata. Lepiti kokku, et igale isikukirjele lisatakse võimalusel ka foto.

Isikute eluloo kohta otsiti ka lisainformatsiooni ning seejuures jälgiti, et andmed pärineksid usaldusväärsetest allikatest ja sünni- ja surmakuupäevade puhul arvestati erinevate kalendrisüsteemidega. Iga rühmaliige tegi tabelist endale eraldi lehekülje, mis lõpuks tõsteti kokku üheks terveks tabeliks, kus andmed ühtlustati samasse vormingusse. Kõik tabelitesse sisestatud andmed kontrolliti üle ning kanti projekti järgmises faasis interaktiivsele kaardile.

Andmete kontrolliks ja/või täiendamiseks kasutasime järgmisi veebilehti:

Rahvusarhiiv - <https://www.ra.ee>

Eesti Entsüklopeedia - <http://entsyklopeedia.ee>

Eesti Kirjandusmuuseum - <https://www.kirmus.ee>

Vikipeedia - <https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia>

Eesti Maaelumuuseumid - <https://maaelumuuseumid.ee>

Sõjaeelse Eesti esseistika ja kirjanduskriitika - <http://www.kirjandusarhiiv.net>

Eesti suuremate raamatukogude ühiskataloog - <https://www.ester.ee>

MTÜ Eesti Fotopärand - <https://ajapaik.ee>

Eesti Muuseumide veebivärv - <https://muis.ee>

Interaktiivse kaardi loomise teekond

Interaktiivse kaardi koostamiseks kasutasime veebipõhist Google My Maps (GMM) rakendust. GMMi tegi algul iga kaardirühma liige omanimelise kihi, kuhu kandis iga liige talle eraldatud 1/5 algtabelist (täisnimi, perekonnanimi, eesnimi, varjunimi, sünniaeg, sünnikoht, surmaaeg, valdkond, tunnus, elulugu, lingid). Vajadusel ka täiendati andmetabelit, näiteks kui info oli poolik või ebatäpne (nt sünnikoht, surmaaeg jmt).

Järgmisena otsustati, milliste valdkondade järgi GMMis kihid luuakse. Valiti 10 valdkonda (maksimaalne võimalik kihtide arv GMMis) – kultuur, avalik sektor, teadus/haridus, majandus, tööstus, meditsiin, usk, sport, põllumajandus ja sõjandus. Kuna mitmed isikud olid seotud mitme valdkonnaga, siis prooviti nimetada valdkonnad nii, et need kirjeldaksid seal olevaid mitme erineva valdkonna isikuid kõige paremini (näiteks koondvaldkonnana teadus/haridus), kuid kui valdkonnad olid väga erinäolised (näiteks põllumajandus ja poliitika), siis pandi isik selle

valdkonna kihti, milles ta on üldiselt kõige rohkem tuntud (isiku valdkondade all on siiski kirjas kõik valdkonnad, millega isik seotud oli, ja peamine valdkond esitatud esimesena). Valiti ka erinevate valdkondade kaardimärgiste värvid nii, et need oleksid võimalikult erinevad (kultuur - kollane, avalik sektor - tumesinine, teadus/haridus - lilla, majandus - helehall, tööstus - kollakasroheline, meditsiin - punane, usk - oranž, sport - sinine, põllumajandus - roheline ja sõjandus - must). Peale seda jaotasid liikmed isikud oma isiklikelt kihtidelt valdkondade kihtidesse. Selles etapis tulid välja mitmed probleemid ja rigiidsed eripärad GMM rakenduses, näiteks tulpade nimed peavad täielikult ühtima, et andmed samadesse tulpadesse kanduks (nt elulooandmed kantakse kahte eraldi tulpa) ja tulpasid ei saa liigutada GMM andmetabelis paremale-vasakule (kõikide lahtrite sisu tuleb ükshaaval kopeerida). Selliste asjaoludega ei teadnud me algul arvestada ning seetõttu tuli osa tööd uuesti teha, et tulbad ühtiksid ning isikuid saaks erinevate valdkondade alla lahterdada. Siit saab kaasa võtta järgmise – enne töö alustamist tuleb põhjalikult rakendust testida, et kaardistada selle nõrgad kohad ja eripärad. Jaotamisel kontrolliti veelkord üle isikute andmed kirjavigade jm suhtes.

Kui kõik isikuid olid valdkondadesse jaotatud, siis viimaseks ülesandeks jäi panna isikute nimed lahtrites perekonnanime esitähed järgi tähestikulisse järjekorda. GMMi sisse-ehitatud järjestamise funktsioon A-Z järgi kahjuks ei töötanud (põhjus teadmata), mistõttu tuli see töö teha käsitsi. Tähestikulisse järjekorda pannes ka selgus, et osad isikud olid sisse kantud topelt, näiteks mitme erineva perekonnanimega isikud.

Lõppfaasis avalikustati valminud interaktiivne kaart ning turundati seda sihtgruppidele ja/või huvilistele läbi sotsiaalmeedia platvormide.

2.1.4 Projekti jätkusuutlikkus

Projekt on kindlasti jätkusuutlik. Praeguses etapis oli tegu projekti kolmanda järguga. Kaarti saab ja tuleb kindlasti täiendada ka edaspidi, sest tagasiside on olnud positiivne. Projekti pikaajaline töö annab võimaluse erinevate andmebaaside ja teoste kasutamist tulevikus. Selline projekti laiendamine annab kaardile suurema väärtuse. Kaarti on mõistlik jagada/levitada järgmistega:

1. üldhariduskoolidega, et õpetajad saaksid selle kasutusvõimalustest parema ülevaate ning planeerida selle kasutust õppetöös;

2. turismisektoriga, sest projekti raames valminud interaktiivne kaart aitab täiendada kohalikke turismitegevusi;

3. ajaloo huvilistega, kes saavad jagada oma teadmisi ja kogemusi ning teha ettepanekuid täiendusteks.

Koolide kaudu saab kaardirakendusest ja selle kasutusvõimalustest teavitada ka lapsevanemaid, mis loob omakorda võimaluse levitada infot kodanike seas laiemalt.

Oluline on kaardirakenduse arendamine tuginedes ELU projekti "Akustikaproov" kogemustele. Rakenduse eeldused loodi informaatika üliõpilaste suvekooli raames ELU projekti "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia" kaardirakenduse parendamiseks. "Akustikaproov II" arendatud rakendus on vabavaraline, vaba ligipääsuga ning õigustega kopeerida, edasi arendada ja kasutada mitte majanduslikel eesmärkidel. Valminud rakendus hakkab paiknema Eesti Rahvakultuuri Keskuse veebilehel ning on ligipääsetav ka "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia" jätkuprojektidele. Hetkel ootame, et juriidilised ettevalmistustööd selleks saaksid tehtud ja rakendus jõuaks turvaliselt sinna, kus seda ka laialdasemalt kasutada saab. Siis muutub projekti tulemus kättesaadavaks väga laiale kasutajaskonnale.

Projekt väärrib täielikult oma nime ja vastab kindlasti ELU põhimõtetele. Jätkuprojekte arendatakse Tallinna Ülikooli õppekavade ülese õppeaine ELU raames. Tuleviku eesmärgina hakkab kaardirakendust haldama ja kaarti ajakohastama Eesti Rahvakultuuri Keskus.

2.1.5 Tulemuste kokkuvõte

Projekti tulemusena on valminud interaktiivne kaart, mis kajastab Eesti avaliku elu tegelaste sünnikohti ja muud tutvustavat teavet (nii üldjaotus kui ka isikute tegevusalade lõikes). Lisaks geograafilisele kaardistamisele keskendub projekt nende isikute oluliste saavutuste ja panuse esiletõstmisele. Projekti andmestik põhineb teatmeteosel "Eesti biograafilise leksikoni täienduskõide" (Kirjastus-Osaühisus "Loodus", Tartu, 1940). Kaart ootab aktiivset kasutamist.

<https://www.google.com/maps/d/u/1/edit?mid=17x1ikTgfOkgm6MIztpmRo9CfevSIXxA&ll=58.73605561169828%2C25.276278206426056&z=8>. Projekti eesmärgid said täidetud. Valminud interaktiivne kaart on kättesaadav Facebooki lehelt <https://www.facebook.com/groups/860581915811761> ja viide leitav ka ajalehes „Gorod“.

3. PROJEKTI TEGEVUSKAVA

Tegevused	Tähtaeg	Vastutaja(d)
Kontaktkohtumine: sissejuhatus projekti, rühmadeks jaotumine, rühmajuhi ja esitluskuupäevade valimine, ühise rühmavestluse loomine	14.02	Kõik projektiliikmed
Eesti biograafilise leksikoni täiendusköite lehekülgede jaotamine rühmade ja rühmaliikmete vahel	20.02	Rühmajuhid
Töö Eesti biograafilise leksikoni täiendusköitega, andmete sisestamine	20.02-31.03	Kõik projektiliikmed
Videokõne juhendajatega (teine kohtumine): vastused tekkinud küsimustele, arutelu	28.02	Kõik projektiliikmed
Narva kohalikus ajalehes ilmus artikkel, mis kajastab meie projekti	03.03	Iljar Johannes Jõutse
Vahekokkuvõtteks valmistumine: ankeedi täitmine ja esitluse koostamine	03.03-19.03	Kõik projektiliikmed
Videokõne juhendajatega (kolmas kohtumine)	13.03	Kõik projektiliikmed
Kaardirakenduse põhja koostamine ja andmete sissekandmise alustamine & kaardirakenduse haldamist korraldava grupi formeerimine	13.03	Ott Kangur
Vahenädala tagasiside sessioonid	22.03 25.03	Kõik projektiliikmed
Narva kohaliku ajalehes ilmus teine artikkel, mis kajastab meie projekti	25.03	Iljar Johannes Jõutse

Meediagrupi koosolek	26.03	Annika, Iljar, Ülle, Kristi, Diana, Sandra
Tabelisse sisestatud andmete kontroll ja ühtlustamine	29.03-31.03	Kõik projektiliikmed
Videokõne juhendajatega (neljas kohtumine): küsimused ja vastused, tagasiside juhendajatega	03.04	Kõik projektiliikmed
Kaardi grupi koosolek	04.04	Ott, Maria, Märta, Säde Lee, Liina
Kogutud andmete kandmine interaktiivsele kaardile	aprill-mai	Ott, Maria, Märta, Säde Lee, Liina
Maalehega kontakteerumine	aprill	Annika Eller
Portfoolio ja lõpparuande koostamine	aprill-mai	Laura, Asko, Elis, Karolina, Merili, Lizeth
Meediagrupi koosolek	22.04	Annika, Iljar, Ülle, Kristi, Diana, Sandra
Kaardirakenduse andmete korrastamine ning kaardile kantud isikute valdkondadesse sorteerimine	31.04	Ott, Maria, Märta, Säde Lee, Liina
Kaardi grupi koosolek	02.05	Ott, Maria, Märta, Säde Lee, Liina
EAÜS juhatusega kontakteerumine	08.05	Iljar Johannes Jõutse
Pärnu muuseumi ja giididega kontakteerumine	mai	Annika Eller
ERMi direktori Kertu Saksaga kontakteerumine	08.05	Ülle Jaanhold
EAÜS juhatuse tagasiside edastamine	10.05	Iljar Johannes Jõutse

Pelgulinna riigigümnaasiumi ajaloo- ja ühiskonnaõpetajaga kontakteerumine	mai	Kristi Juske
Iga liikme refleksioon portfoolio jaoks	17.05	Kõik projektiliikmed
Portfoolio esitamine juhendajatele	18.05	Laura, Asko, Elis, Karolina, Merili, Lizeth
Lõpuesitluse koostamine	15.05.-19.05	Laura,Asko,Elis,Karoli, Merili, Lizeth, Annika
Portfoolio saatmine ELU koordinaatoritele	19.05	Laura, Asko, Elis, Karolina, Merili, Lizeth
ELU projekti lõpuesitlus ja tagasiside	23.05	Kõik projektiliikmed
Eneserefleksiooni esitamine juhendajatele	30.05	Kõik projektiliikmed

4. KOMMUNIKATSIOON SIDUSRÜHMAMADELE

Projekti tulemusi kommuniqueeriti otse sidusrühmadele. Käesoleva ELU-projekti sihtrühmad: üldhariduskoolide ja ametikoolide õpetajad (interaktiivse kaardi kasutusvõimalused õppetegevuses); huvihariduse spetsialistid; rahvaraamatukogude personal (interaktiivse kaardi kasutusvõimalused koduloouurimises jms).

Kommuniqueerimise kanaliteks valiti:

- kohalikud/piirkondlikud ajalehed (ajaleht "Gorod");
- sotsiaalmeedia (Facebooki grupp Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia, millel on küll ainult 51 liiget);
- otseturundus – projekti liikmed, kelle suhtlusringkonda kuulub üldhariduskoolide õpetajaid, teavitavad oma kontaktisikuid, et saada neilt tagasisidet projekti raames valmiva interaktiivne kaardi kasutusvõimaluste kohta.

1. Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Selts, ajaleht “Gorod”

Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Seltsile (edaspidi EAÜS) tehti otseturunduse meetodit kasutades tutvustus antud projektist. EAÜS rajati 1993. aastal, sellesse kuulub ligi 400 liiget. EAÜSi eesmärk on ühendada ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajaid, et tugevneks erialane koostöö ning et jätkuks ajaloo ja kultuuripärandi uurimine ja säilitamine. Sellest tulenevalt on otseturundus meie ELU projekti puhul on efektiivne turunduskommunikatsiooni vorm suhtlemaks siht- ja sidusrühmadega, sh EAÜSiga.

Projekti tutvustus saadeti edasi kõikidele EAÜSi liikmetele, millest saab järeldada, et antud projektiga tutvusid 400 inimest. Ühelt liikmelt saadi ka konkreetne positiivne tagasiside. (*Lisa 5*)

Projekti algfaasis ilmus Narva linna kohalikus ajalehes “Gorod” kaks artiklit, mis tutvustasid lugejatele käesolevat projekti ning Narvas sündinud tegelasi. (*Lisad 3 ja 4*)

2. Eesti Rahva Muuseum

2020. aasta tegeles Eesti Rahva Muuseum (edaspidi ERM) kultuuriloo projektiga „Sünnipaik“, kus filmiti Eesti jaoks oluliste inimeste sünnikohtades üles kohalike lastega videoklipid. Viited ERMi videoklippidele ja lisainfole on üleval ERMi kodulehel. Kuna ERMi projekt on olnud meie projektile eeskujuks ja inspiratsiooniks, siis pidasime oluliseks ka ERMi informeerimist meie projekti tulemustest.

E-kiri saadeti ERMi direktori Kertu Saksa nimele. Kirjale lisati ka link meie projekti raames valminud interaktiivsele kaardile. (*Lisa 6*)

ERMi hariduskeskuse juhatajalt saadi ka tagasisidet. Vastuseks saime, et interaktiivset kaarti uuris ta suure huviga ning lisan, et tegemist on väga vajaliku ja kasuliku projektiga. Lisaks avastas ta ühes nimes tähevea ja probleemi sünnikohaga, sest samanimeline koht on kahes Eesti maakonnas. Viga nimes sai koheselt parandatud ning andmed vea kohta kaardi edastati kaardi koostamise tiimile.

3. Tagasiside erinevate koolide ajaloo õpetajatelt

Projekti tutvustati erinevate koolide ajalooõpetajatele (Sillaotsa Kool, Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasium, Tallinna Reaalkool, Gustav Adolfi Gümnaasium, Tallinna 32. keskkool), kellelt küsiti tagasisidet kaardirakenduse kohta, et saada teada, kas ja kuidas saaks valminud kaarti õppetöös kasutada ning küsida ettepanekuid kaardi parendamise eesmärgil. (*Lisad 1 ja 2*)

E-kiri saadeti ka Narva Kesklinna Kooli, Narva Kreenholmi Kooli, Narva Pähklime Kooli ja Narva Gümnaasiumi ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajatele, kuid kahjuks pole nende vastused laekunud. (*Lisa 7*)

4. Pärnu muuseum ja giidid ning ajaleht “Maaleht”

Meie projekti tutvustav e-kiri saadeti Pärnu Muuseumile (visit@pernau.ee, haridus@pernau.ee) ja Pärnu giididele (parnuguide@gmail.com) ning “Maalehte” (eda.post@maaleht.ee). E-kirjale lisati projekti põhjalikumalt tutvustav fail.

“Maalehel” on suur lugejaskond ja info jõuab paljude huvilisteni. Pärnu muuseumis toimuvad haridusprogrammid ja lastegrupid, kus saaksid ära kasutada interaktiivne kaart võimalusi ning giidid saaksid kasutada meie kogutud infot oma töös. Giididele väga meeldis valminud kaart, öeldes, et see on arusaadav ja lihtne kasutada. (*Lisa 8*)

5. IGA RÜHMALIIKME ÕPIKOGEMUSE REFLEKTSIOON

Kristi Juske

Projektis osalemine andis üle pika aja võimaluse kontrollida, millises seisus on pingetaluvuse haldamine, kui ühistööd teevad rohkem kui paar inimest ning pingutada ühise eesmärgi nimel kaastudengitega, kellega erialaselt kokku ei puutu. Ka lühiajalised kontaktid on olulised ja iial ei või teada, kellega tulevikus tööalaselt kokku puutume – kontaktid ja suhtlusvõrgustik on olulised. Rühmaliikmete rollid jaotusid kiiresti ning juhtimine oli tõhus – infovahetus ja muu suhtlus toimus hästi.

Projekti 3. etapi eesmärgid said saavutatud, sest need täidavad plaani, mille kohaselt saab 2024. aasta sügisel asuda projekti kõiki kolme etappi kokku liitma ehk koostada ühtse terviku. Loodan väga, et kaardirakendus leiab koha ajaloo- ja ühiskonnaõpetajate õppevaras.

Kursuse juhendajad on väga kõrge tööetika ja sobivad suurepäraselt projekte juhtima – äärmiselt abivalmid ja rõõmsatujulised!

Asko Esna

Antud ELU projekt oli põnev väljakutse. Huvitav oli suures grupis töötamine, kus esimese hooga keegi kedagi ei tundnud. Omavahel teemade jaotamine ja selle eest vastutamine sujus meil suures plaanis ilma probleemideta. Meil kõigil on rohkelt toimetamisi aga kõik said oma asjadega suurepäraselt hakkama. Antud projekt avardas minu silmaringi meie kodumaa tuntud inimeste sünnigeograafia osas. Kindlasti on antud projekti võimalik kasutada igapäevaelus ja saada teada Eesti tuntud inimeste sünnigeograafia ulatuslikkust. Loodetavasti leiavad ajaloo õpetajad antud projekti üles ja saavad seda oma ainetundides kasutada.

Lizeth Kouhia

Projekti käigus sain juurde rohkelt uusi teadmisi Eesti kultuuri ja ajaloo valdkonnas, samuti leidis täiendust minu kogemuste pagas. Oli huvitav teha koostööd erivaldkonna tudengitega, kellega igapäevaselt muidu kokku ei puutuks. Kuigi projekt võis aeg-ajalt olla kohati stressirohke, siis päeva lõpuks said püstitatud eesmärgid täidetud ning ma usun, et kõik osalejad on kogemuse võrra rikkamad.

Laura Väljaots

Antud projektis osalemine avardas minu silmaringi Eesti tuntud inimeste sünnigeograafia mõttes. Väga huvitav oli koostööd teha teiste valdkondade inimestega. Meeskonnatöö oli antud projekti juures kindlasti ääretult oluline võib isegi öelda, et kõige olulisem. Kõikide grupi liikmetega tehti palju koostööd ja lõpptulemus oli ootuspärane. Projekti eesmärk sai täidetud ja loodan, et see saab rohkem tuult tiibadesse ja jätkub ka järgnevatel aastatel. Ise kavatsen oma töös seda kindlasti kasutada ja võimalusel jagan ka teistele kolleegidele. Projekti meeskond töötas efektiivselt ning ELU projektis osalemine on väärt kogemus. Suured tänud juhendajatele, kes andsid väga head nõu ja olid alati olemas.

Iljar Johannes Jõutse

Projektis osalemine andis mulle kasulikke teadmisi, nimelt kuidas toimib erisuundadel õppivate tudengite koostöö; kuidas efektiivselt jagada ülesandeid, püstitada eesmärke ning neid õigeaegselt täita; milliseid võimalikke probleemkohti ennetavalt läbi mõelda.

Projektis osalemine pani mind olukorda, kus ma olin sunnitud koostööd tegema enda jaoks võõraste inimestega teemal, millest mul teadmised puudusid, seega ELU aine läbimine andis mulle väärtusliku kogemuse edasiseks eluks, mis hõlmab nii tehnilisi oskusi kui ka suhtlemiskogemust.

Soovin tänada meie projekti juhendajaid, nende toetuse, põhjaliku tagasiside ning nõuannete eest, mis olid projekti eesmärkide saavutamisel suureks abiks ja motivatsiooniks.

Kokkuvõtvalt võib julgelt öelda, et ELU projektides osalemine annab väärt kogemused ja ägedad elamused kõigile üliõpilastele.

Merili Hiller

Antud ELU projektis osalemine avardas suurel määral minu silmaringi. Kogusin palju uusi teadmisi erinevate isikute kohta, kuid minule kõige suuremaks õppekogemuseks oli näha, kuidas erinevate valdkondade tudengid koos projekti eesmärkide saavutamiseks töötasid. Koostöö sujus hästi ning projekti eesmärgid said täidetud. Projektis osalemine oli huvitav ja hea kogemus ning loodan, et sihtrühmad leiavad meie projektist kasutust. Ootan näha ka projekti järgmiseid etappe ning kuhu see lõpuks välja jõuab!

Ülle Jaanhold

Projekti käigus sain uusi teadmisi ajaloost ja kultuurist ning sain innustust inimeste elulugudest. Kuna minu eriala tõttu on mul rohkem huvi õppida võõraste maade ja kultuuride kohta, siis see projekt tekitas rohkem huvi ka meie Eesti ajaloo, kultuuri ja geograafia kohta. Inimeste elulugude põhjalik uurimine ning nende võrdlemine aitas seoseid luua erinevate ajalooetappidega. See projekt andis ka kogemuse, kuidas koos paljude erinevate inimestega ühe eesmärgi nimel töötada. Meie meeskonnas tundub, et oli nii aktiivsemaid kui ka passiivsemaid liikmeid, aga mulle jäi mulje, et passiivsemaid oli rohkem. Tunnistan, et ka ise oleksin võinud algusest peale aktiivsem olla, kuid takistavaks teguriks oli ajaressurss, kahjuks kulub erialaainete peale nii palju aega, et ei jää ELU projekti jaoks nii palju aega, kui sooviks. Kokkuvõtteks võib öelda, et projekt tervikuna õnnestus, sest jõudsimme soovitud tulemuseni ja täitsime oma eesmärgi. Kindlasti said kõik grupi liikmed väärtuslikke uusi teadmisi, aga ma arvan, et selles aines on veelgi olulisemad kogemused tiimitööst.

Säde Lee Rimmel

ELU projekt on minu jaoks möödunud üldjoontest meeldivalt. Esimeses etapis, kus töötasime kõik koos materjali raamatust tabelisse liigutamise kallal, tegid kõik rühmakaaslased kõik vajaliku õigeaks ajaks ja hästi ära, mille üle on eriti hea meel. Ka töö ise oli meeldiv - aina töö tegemiseks loogilisemate viiside väljatöötamine ja tabelite täitmine. Ainus osa, mis nii meeldiv ei olnud, oli nii-öelda paberimajanduse pool, kus pidime kõik tehtu kuupäevaliselt ja nimeliselt kirja panema. Siiski arvatavasti aitas ka see osa kaasa projekti ja töö tegemise läbinähtavusele. Õnneks on ka meie juhendajad alati kohe olemas, kui meil on küsimusi tekkinud, mis on tekitanud läbivalt toetatud tunde.

Projekti teises pooles olen uue tiimiga kandnud tabelist andmeid interaktiivsele kaardile ja see on ka olnud väga meeldiv ülesanne. Rühmakaaslased on taaskord väga usinad ja aktiivsed oma kaasamõtlemistes ja tööde tegemistes. Kokkuvõttes on olnud meeldiv ja tore kogemus, väheste stressi tekitavate hetkedega.

Märt Reinboom

Projekti lõpetan positiivsete tunnetega, sest töö oli ootamatult aeganõudvam, kuid kõik ülesanded sai õigeaegselt täidetud ning tulemuseks valmis ilus kaart. Tulevikuks võtan kaasa andmete töötlemise ja sisestamise kogemuse. Kursuse juhendajad olid sõbralikud, abivalmid ja vastutulelikud, pühendunud projektile ning tulevikuks annaksin soovitusi jätkata oma tööd samasuguse pühendumusega.

Ott Kangur

Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III nime kandev projekt oli minu jaoks huvitav, hariv ja uudne kogemus. Sain väärtuslikke kogemusi andmete kogumise ja nende töötlemise kohta. Google My Maps interaktiivse kaardi koostamine oli väljakutse, nõudes pidevat suhtlust, et kõikide andmed ühilduks. Projekt võimaldas süvitsi mõista kultuuriliste nähtuste geograafilist aspekti. Projekti tulemiks on kasutajasõbralik ja terviklik kaardirakendus, mis on hästi läbimõeldud ning tagab võimalused kasutada seda üldhariduskoolides ja huvigruppides ka edaspidi. Minu isiklik õpikogemus oli mitmekesine ja kindlasti oluliselt praktilisem, kui varasemad rühmatööd. Kaardi otsast lõpuni valmis tegemine ja ka teoreetilise tausta uurimine oli väga huvipakkuv. Kuigi projekti alguses seadsime kõrged eesmärgid, suutsime need tänu meeskonnatööle ja liikmete pühendumisele saavutada.

Maria Masik

ELU projektist sain uusi teadmisi eelnevate sajandite Eesti avaliku elu tegelaste ning nende panuse kohta erinevates valdkondades ning praktilisi Google My Maps kasutamise oskusi. Andmete kandmine raamatust tabelisse nõudis suurt täpsust ja tähelepanu. Lisateabe ja fotode/maaliportreede otsimine internetisügavustest tekitas seevastu vahel lausa hasarti (kas sellest 17. sajandil Saksamaal sündinud kirikuõpetajast tõesti ei ole ühtegi maali?). Projekti teises pooles sain kaasa lüüa interaktiivse kaardi loomises Google My Maps rakenduse abil. Rakenduse osutus võrdlemisi riiidseks ja sellega oli vahel parajalt keeruline tööd teha, kuid edaspidi on hea teada selle limitatsioonidest. Mõlemas rühmas sujus koostöö üldjoontes ka kenasti ning kõik panustasid nii hästi kui oskasid ja jõudsid muude kohustuste kõrvalt. Töö tulemusena valminud kaart (projekti eesmärk) on loodetavasti kasulik ja põnev kõigile huvilistele.

Annika Eller

ELU projektis osalemine oli huvitav ja põnev kogemus, mis andis juurde uusi teadmisi Eesti riigis tegutsenud oluliste inimeste kohta. Kui alguses puudus üldine ettekujutus, mida hõlmab endast ELU projektis osalemine, siis nüüd on pilt juba selge. Õppisin ELU projektis, kuidas töötada suures grupis ja kuidas võiks meeskonnas ülesandeid jagada. Sisulise poole pealt sain uusi teadmisi Eesti avalike tegelaste sünnigeograafiast ja mitmetest kultuuriliselt olulistest isikutest. Oma teadmiste paketti siin praktiliselt rakendada ei saanud, aga uue kogemuse sain, mis esitas piisava väljakutse. Nimede tabelisse kandmine oli minu jaoks kõige huvitavam (lugeda erinevate tähtsate figuuride elukoht) ja selgem ning kõige kiiremini valminud projekti osa. Palju kogemusi sain nii suures grupis töötamise kohta, ning kindlasti sain rohkem teada, kuidas võiks grupis töö sujuda ning alati saab rohkem panustada ja mis erinevatel ajahetkedel on toimunud erinevalt, aga siiski kõik vajalik on saanud tehtud. Põnev oli nii paljude inimestega ühist projekti ehitada ja õppisin hindama, kui palju üks grupp inimesi saab ära teha. Olen tänulik hea koostöö eest rühmakaaslastele. Eriti pean lugu meie meeskonnajuhist, kelle hea toel projekti edukalt lõpetame. On olnud huvitav kogemus.

Elis Jürgens

Selles ELU projektis osalemine andis mulle palju uusi kogemusi nagu näiteks projektijuhtimine, andmete analüüs ja ka suhtlusoskuse arendamine. Koostöö kaastudengitega sujus väga hästi ning oli vaja tegeleda ka keeruliste olukordadega, mis edukalt lahenesid. ELU projekt pakub palju rohkem väljakutseid võrreldes tavaliste rühmatöödega, kuna tegu on laiaulatusliku projektiga, kus on palju liikmeid. Kuid kui kõik lõpuks valmis saab, on hea meel, et koos saime hakkama.

Diana Kirpu

Projekt "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III" oli minu jaoks uus ja huvitav kogemus. Tänu projektile sain uusi teadmisi Eesti avaliku elu tegelaste ja nende väärtuslike panuste kohta, millest ma isegi ei teadnud. Mulle meeldis töö andmete ülekandmisel raamatust tabelisse ja puuduva teabe leidmiseks. Selline rutiinne ja üksluine töö annab mulle isiklikult lõõgastuse tunde. Loodan, et see projekt leiab interaktiivse kaardi tulevaste kasutajate positiivset vastukaja ning muudab ka õpetajate, õpilaste ja lihtsalt selle teema vastu huvi tundvate inimeste koolituse huvitavamaks ja harivamaks.

Liina Teder

Projektis osalemine oli silmaringi avardav ning andis uusi teadmisi meie ajalooliste isikute kohta. Oli huvitav kogemus, mis nõudis suurt ajaplaneerimist, kuna protsess oli väga ajamahukas. Andmete kandmine Exceli tabelisse oli suhteliselt üksluine ja aeganõudev, samas piltide ning lisainfo juurde otsimine oli huvitav. Sain võimaluse osaleda ka kaardi koostamises ning tutvuda Google My Maps rakendusega. Rühmatöö sujus hästi mõlemas grupis (nii algselt moodustatud kui ka kaardirakenduse grupis), kus ülesanded jaotati võrdselt ning tekkinud probleemid said kiirelt lahendatud. Tänu meie ühisele pingutusele saime valmis kaardi, kus iga osaleja on oma panuse andnud ning loodetavasti saab seda tulevikus kasutada mitmete erinevate sihtgruppide poolt.

Karolina Roos

ELU projektis “Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia” osalemine õpetas mulle palju ning avardas minu silmaringi mitmes erinevas valdkonnas. Analüüsisin informatsiooni mitmete isikute kohta ning sain palju teada Eesti ajaloost. Veel tutvusin uute allikatega, kust on võimalik leida usaldusväärset ja huvitavat teavet. Selle projektiga tegelemine nõudis efektiivset ajaplaneerimist, palju suhtlemist ja meeskonnatööd töökate grupikaaslaste ning juhendajatega. ELU annab hea võimaluse luua uusi tutvusi väljaspool enda kursust.

Sandra Kiisma

ELU projektis osalemine oli väga huvitav. Sain palju huvitavat teada Eestis elanud avalike elu tegelastest. Isegi kui meeskond oli suur, siis grupis töötada oli väga tore ja meeskonnatöö sujus hästi. Väga tore oli näha inimesi, kes võtsid endale rühma juhtimise ülesanded ja said nendega väga hästi hakkama. Isikute andmeid tabelisse kanda oli meeldiv, sest väga põnev oli teada saada kui mõni avaliku elu tegelane on pärit sinu elukoha lähedusest. See oli hea kogemus. Täna meie projekti juhendajaid, kes andsid meie tehtud tööle sujuvalt tagasisidet ja toetasid meid. Tore, et meie ühistööna on valmis saanud interaktiivne kaart.

LISAD

Lisa 1 (L. Väljaotsa saadud vastused)

Sillaotsa Kool, õpetaja Anni Tõnismäe

Hei!

Saadan vastused.

1. Milline on Teie hinnang interaktiivse kaardi õppetöös kasutamise võimalustele?

Kaarti saab õppetöös väga edukalt ära kasutada erinevate õppeainete raames (ka õppeainete vaheline lõiming).

Lisaks toetab kaardi kasutamine ka riiklikus õppekavas nõutud üldpädevusi.

2. Palun nimetage kaardi tugevusi ja/või nõrkusi.

Tugevus on Google mapi keskkonna, mis on enamuse jaoks tuttav keskkond, kasutamine. Kaardi pealt saab lihtsasti üles otsida vajamineva koha ning iga isiku juures on täiendav info. Lisaks saab otsida ka kategooriate kaupa.

3. Millistes teistes valdkondades võiks Teie hinnangul kaarti kasutada?

Turismi alal. Orienteerumismängud.

4. Millist infot võiks kaart veel sisaldada (anda)?

Hetkel ei oska välja tuua midagi. Usun, et kui hakkab kaarti kasutama, siis võib tulla ideid.

Lisaks sulle siia juurde: võiksime planeeride kehalise kasvatuse ja ajaloo lõiming tunni seda kaardirakendust kasutades - mul juba mingeid mõtteid on ;)

Ikka head!

Anni

Sillaotsa Kool, õpetaja Kadri Kalda

Sillaotsa Kool - Õp. Kadri Kalda

Küsimused kaardirakenduse kohta:

1. Milline on Teie hinnang interaktiivse kaardi õppetöös kasutamise võimalustele?

Kaarti uurides tekkis endal kohe huvi vaadata, et kes aktiivsetest ühiskonna tegelastest meie valla piires sündinud on. Põnev rakendus ja päriselt tekitas huvi endal uurida ka näiteks oma maakodu lähedal sündinud inimesi.

Mõned näited ajaloo õppekava õpitulemustest, mille saavutamist selle rakenduse kasutamisega kohe toetada saab.

II kooliaste

*Teab ja esitleb lugusid oma kodukoha minevikust

*Teab ja nimetab Eesti iseseisvumisega seotud isikuid

III kooliaste

*Analüüsib Eesti omariikluse arengut (sellega seoses räägime ajaloos isikutest, kes on ärkamisajal ja ka iseseisvumise aegadel meie Eesti ajaloos olulist rolli mänginud)

*Märkab kodukoha kultuuripärandit ja teab selle kujunemislugu

2. Palun nimetage kaardi tugevusi ja/või nõrkusi.

Mulle rakendus meeldib ja ma plaanin sel aastal veel mõne klassiga seda katsetada. Tugevuseks on kindlasti see, et lisaks sünnikohale on lingitud info isiku kohta ja eraldi välja toodud valdkonnad legendis. Lisaks meeldib mulle ka see, et on varasema haldusjaotuse kaardikihte võimalik sisse lülitada. Saab lastega uurida, kuidas haldusjaotus muutunud on.

Nõrkusi ma praegu ei oskagi välja tuua. Võibolla oskan miskit öelda, kui olen õpilastega katsetanud.

3. Millistes teistes valdkondades võiks Teie hinnangul kaarti kasutada?

Väga hea õpetajal või õpetajatel koos lõimida näiteks ajalugu, geograafiat ja kirjandust omavahel. Tartu linnaski võiks käia õpilastega ringi ja uurida, kus täpsemalt need kohad on (saaks isegi seostada väga hästi orienteerumise ja kehalise kasvatusesega).

4. Millist infot võiks kaart veel sisaldada (anda)?

Kuna meil on kahe klassiga käsil hetkel Eesti ärkamisaja teema, siis hakkasin otsima selle aja isikuid ja ei leidnud sellest rakendusest F. R. Kreutzwaldi. Aga see lihtsalt selline hetkel märkamine, kuna konkreetselt teda korra otsisin siin.

Vaatasin, et kaardirakenduses on kirjelduses on kirjas "Kaart, mis kajastab Eesti 20. saj alguse avaliku elu tegelaste sünnikohti ...". Kaardil on ka 19. saj. avaliku elu tegelasi.

Mulle meeldis, et kaardil oli välja toodud ka mõnes muus Euroopa riigis sündinud inimesi.

Lisa 2 (K. Juske saadud vastused)

PERG-1, õpetaja Jaak Juske

Saatja: **Jaak Juske** <jaakjuske@gmail.com>

Date: N, 16. mai 2024 kell 11:49

Subject: Re: Kus sündisid tuntud eestlased? (Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia)

To: Kristi Juske <juske1@tlu.ee>

Lp proua Juske,

Teie poolt saadetud andmebaas on väga tänuväärne õppematerjal ajalootundides, aga ka kultuuri-, usundi-, giidinduse- ja mõtteloo tundides. See annab õpilastele võimaluse avastada Eesti aja- ja kultuuriloos olulisi inimesi, nende sünnikohti ja panust. Nagu iga andmebaas, vajab ka see pidevat arendustööd. Suuremate linnade puhul oleks põnev teada, millises kohas, hoones inimene täpselt sündis või siis elas sünnijärgselt. Alati annab lisada asjakohast foto- ja videomaterjali või näiteid inimese loomingust. Mõne vähemtuntud koha puhul võiks kaaluda ka piirkonna ajaloo lühitutvustuse lisamist.

Lugupidamisega

Jaak Juske

Tallinna Pelgulinna riigigümnaasiumi, Tallinna Reaalkooli ja Gustav Adolphi Gümnaasiumi ajaloo-, ühiskonna-, usundiloo- ja giidinduse õpetaja

PERG-2, õpetaja Ülle Piibar

Saatja: **Ülle Piibar** <Ylle.Piibar@perg.ee>

Date: P, 19. mai 2024 kell 13:01

Subject: Re: Kus sündisid tuntud eestlased? (Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia)

To: Kristi Juske <juske1@tlu.ee>

Tere!

1. Milline on Teie hinnang interaktiivse kaardi õppetöös kasutamise võimalustele? Kindlasti saab kaarti õppetöös kasutada. Kaart seotud ajaloos läbitavate teemadega ja selle põhjal annab koostada erinevaid ülesandeid. Kaart ka hea võimalust ajalugu ja geograafiat omavahel lõimida. Õpetajana meeldiks mulle, kui kaardi juures oleks näiteks näidisülesannete soovitused.
2. Palun nimetage kaardi tugevusi ja/või nõrkusi. Hea see, et tänu kaardile ühes koos nimekiri tähtsamatest isikutest ühe perioodi kohta ja need isikud ka valdkonniti märgistatud. Võimaldab ainetevahelist lõimingut teha. Õpilased saavad kaardi abil lihtsalt ja kiiresti tutvuda oma kodukandist pärinevate tähtsamate isikutega. Isikute juures olevad täiendavad viited - osade puhul kasutatud Vikipeedia viidet - äkki saaks viide olla algallikas, sest õppetöö läbiviimisel tahaks võimalusel Vikipeediat võimalikult vähe kasutada.
3. Millistes teistes valdkondades võiks Teie hinnangul kaarti kasutada? Näiteks saaks kaardi abi kasutada kooli ekskursioonide kokku panemiseks või lihtsalt huvitatavate ringkäikude läbi viimiseks Eestis.
4. Millist infot võiks kaart veel sisaldada (anda)? Näiteks isikuga seotud kohad: muuseum, mälestusmärk, kuhu maetud.

Tervitades

Ülle Piibar

Ajaloo ja maailmahariduse õpetaja

ylle.piibar@perg.ee

Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasium

Tallinna 32. keskkool, õpetaja Hanna Maria Laaspere

Saatja: **Hanna Maria Laaspere** <hannamaria.laaspere@32kk.edu.ee>
Date: E, 20. mai 2024 kell 16:03
Subject: Re: Tallinna Ülikool: Kus sündisid tuntud eestlased? (Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia)
To: Kristi Juske <juske1@tlu.ee>

Tere!

Edastan oma mõtted.

1. Minu hinnangul on kaardil väga palju potentsiaali - see on interaktiivne, oluline info on hästi kokku võetud, palju võimalusi ja üle Eesti. Selle kasutamine on võimalik nii klassiruumis kui väljas ning õpetajana näen mitmeid võimalusi erinevate ülesannete koostamiseks.
2. Osalt nimetasin juba eelmises punktis mõned tugevused. Nõrkus on võib-olla, et kõikidel punktidel pole visuaalselt materjali.
3. Teoorias võiks kasutada veel kindlasti teistes õppeainetes nagu eesti keel, geograafia, aga ka turisminduses.
4. Arengukohaks võiks olla lingikogu - võib-olla on veel linke või mingeid kohti, mis on sama isikuga seotud ja võiks olla ära mainitud.

Üleüldiselt kiidusõnad projektile! Väga huvitav tulemus, mida kasutada nii õpetajatöös kui ekskursioonidel.

Lugupidamisega
Hanna Maria Laaspere

Tabel 1. Ajaloõpetajate tagasiside koondtabel

KÜSIMUS	Sillaotsa kool-1	Sillaotsa kool-2	PERG-1, Tallinna Reaalkool, GAG	PERG-2	Tallinna 32. Keskkool
<p>1. Milline on Teie hinnang interaktiivse kaardi õppetöös kasutamise võimalustele?</p>	<p>Kaarti saab õppetöös väga edukalt ära kasutada erinevate õppeainete raames (ka õppeainete vaheline lõiming). Lisaks toetab kaardi kasutamine ka riiklikus õppekavas nõutud üldpädevusi.</p>	<p>Kaarti uurides tekkis endal kohe huvi vaadata, et kes aktiivsetest ühiskonna tegelastest meie valla piires sündinud on. Põnev rakendus ja päriselt tekitas huvi endal uurida ka näiteks oma maakodu lähedal sündinud inimesi.</p>	<p>Teie poolt saadetud andmebaas on väga tänuväärne õppematerjal ajalootundide s, aga ka kultuuri-, usundi-, giidinduse- ja mõtteloo tundides. See annab õpilastele võimaluse avastada Eesti aja- ja kultuuriloos olulisi inimesi, nende sünnikohti ja panust.</p>	<p>Kindlasti saab kaarti õppetöös kasutada. Kaart seotud ajaloos läbitavate teemadega ja selle põhjal annab koostada erinevaid ülesandeid. Kaart ka hea võimalust ajalugu ja geograafiat omavahel lõimida. Õpetajana meeldiks mulle, kui kaardi juures oleks näiteks näidisülesannete soovitusel.</p> <p>Kindlasti saab kaarti õppetöös kasutada. Kaart seotud ajaloos läbitavate teemadega ja selle põhjal annab koostada erinevaid ülesandeid. Kaart ka hea</p>	<p>Minu hinnangul on kaardil väga palju potentsiaali - see on interaktiivne, oluline info on hästi kokku võetud, palju võimalusi ja üle Eesti. Selle kasutamine on võimalik nii klassiruumis kui väljas ning õpetajana näen mitmeid võimalusi erinevate ülesannete koostamiseks.</p>

				võimalust ajalugu ja geograafiat omavahel lõimida. Õpetajana meeldiks mulle, kui kaardi juures oleks näiteks näidisülesanne te soovitusel.	
2. Palun nimetage kaardi tugevusi ja/või nõrkusi.	Tugevus on Google Mapsi keskkonna, mis on enamuse jaoks tuttav keskkond, kasutamine. Kaardi pealt saab lihtsasti üles otsida vajamineva koha ning iga isiku juures on täiendav info. Lisaks saab otsida ka kategooriate kaupa.	Mulle rakendus meeldib ja ma plaanin sel aastal veel mõne klassiga seda katsetada. Tugevuseks on kindlasti see, et lisaks sünnikohale on lingitud info isiku kohta ja eraldi välja toodud valdkonnad legendis. Lisaks meeldib mulle ka see, et on varasema haldusjaotuse e kaardikihte võimalik sisse lülitada. Saab lastega uurida, kuidas haldusjaotus muutunud on.	Nagu iga andmebaas, vajab ka see pidevat arendustööd.	Hea see, et tänu kaardile ühes koos nimekiri tähtsamatest isikutest ühe perioodi kohta ja need isikud ka valdkonniti märgistatud. Võimaldab ainetevahelist lõimingut teha. Õpilased saavad kaardi abil lihtsalt ja kiiresti tutvuda oma kodukandist pärinevate tähtsamate isikutega. Isikute juures olevad täiendavad viited - osade puhul kasutatud Vikipeedia viidet - äkki saaks viide olla algallikas, sest õppetöö läbiviimisel	Osalt nimetasin juba eelmises punktis mõned tugevused. Nõrkus on võib-olla, et kõikidel punktidel pole visuaalselt materjali.

		Nõrkusi ma praegu ei oskagi välja tuua. Võibolla oskan miskit öelda, kui olen õpilastega katsetanud.		tahaks võimalusel Vikipeediat võimalikult vähe kasutada.	
3. Millistes teistes valdkondades võiks Teie hinnangul kaarti kasutada?	Turismi alal. Orienteerumismängud.	Väga hea õpetajal või õpetajatel koos lõimida näiteks ajalugu, geograafiat ja kirjandust omavahel. Tartu linnaski võiks käia õpilastega ringi ja uurida, kus täpsemalt need kohad on (saaks isegi seostada väga hästi orienteerumise ja kehalise kasvatusesega).	Giidindus.	Näiteks saaks kaardi abi kasutada kooli ekskursioonide kokku panemiseks või lihtsalt huvitatavate ringkäikude läbi viimiseks Eestis.	Teoorias võiks kasutada veel kindlasti teistes õppeainetes nagu eesti keel, geograafia, aga ka turisminduses.

<p>4. Millist infot võiks kaart veel sisaldada (anda)?</p>	<p>Hetkel ei oska välja tuua midagi. Usun, et kui hakkab kaarti kasutama, siis võib tulla ideid.</p>	<p>Kuna meil on kahe klassiga käsil hetkel Eesti ärkamisaja teema, siis hakkasin otsima selle aja isikuid ja ei leidnud sellest rakendusest F. R. Kreutzwaldi. Aga see lihtsalt selline hetkel märkamine, kuna konkreetselt teda korra otsisin siin.</p>	<p>Suuremate linnade puhul oleks põnev teada, millises kohas, hoones inimene täpselt sündis või siis elas sünnijärgselt. Alati annab lisada asjakohast foto- ja videomaterjali või näiteid inimese loomingust. Mõne vähemtuntud koha puhul võiks kaaluda ka piirkonna ajaloo lühitutvustus e lisamist.</p>	<p>Näiteks isikuga seotud kohad: muuseum, mälestusmärk, kuhu maetud.</p>	<p>Arengukohaks võiks olla lingikogu - võib-olla on veel linke või mingeid kohti, mis on sama isikuga seotud ja võiks olla ära mainitud. Üleüldiselt kiidusõnad projektile! Väga huvitav tulemus, mida kasutada nii õpetajatöös kui ekskursioonide l.</p>
---	--	--	--	--	---

Allikas: autorite K. Juske, L. Väljaots koostatud (ELU projekt)

Lisa 3

Ажалеht “Gorod” artikkel Aleksander Prometist

Торгоў

История одного человека. Александр Промет

25.03.2024

Aleksander Promet. Фото: архив Eesti Kunstimuseum SA

В предыдущем номере газеты (№ 9 от 1 марта) мы **рассказали** нарвितянам, что студенты Таллиннского университета занимаются исследованием выдающихся деятелей довоенной Эстонии, а также **познакомили читателей с композитором Раймундом Куллем (Raimund Kull)**, родившимся в Нарве. Целью проекта ELU является создание интерактивной карты Эстонии, содержащей информацию об эстонских общественных деятелях до 1940 года, в том числе краткую биографическую справку и метки мест их рождения. Результат данного проекта может быть использован не только в качестве учебного материала в школах, но и поможет расширить кругозор увлеченных историей людей.

Сегодня же мы хотим напомнить нарвितянам имя еще одного человека, чье имя позабыто в Нарве. Александр Промет (Aleksander Promet, 1879–1938), талантливый художник и график. Он родился в семье рабочих Кренгольмской мануфактуры 10 ноября 1879 года. Увлеченность А. Промета искусством не осталась незамеченной, и в 15 лет он начинает обучение в знаменитой художественной школе имени А. Л. Штиглица в Санкт-Петербурге.

По окончании школы он получает грант на обучение за границей и отправляется в Лондон, а затем в Париж и Брюссель для совершенствования своего мастерства.

По возвращении в Эстонию А. Промет начинает активную творческую и преподавательскую деятельность, а также создает серию картин на сюжеты эстонской мифологии, что вызвало живое внимание и бурное обсуждение в обществе и в среде художественной интеллигенции. Неоценимая заслуга А. Промета состоит именно в том, что своими произведениями и уникальной, смелой техникой исполнения он вызвал интерес к национальным мотивам Эстонии.

Работы А. Промета можно найти как в частных коллекциях, так и в Эстонском художественном музее (KUMU), что доказывает гениальность художника и весомый вклад в развитие эстонского искусства. Таким образом еще один нарвитянин внес свою лепту в развитие Эстонии.

Ильяр Йютсе (Iljar J. Jõutse)

Ajaleht “Gorod” artikkel Raimond Kullist

20:30 Нарва Четверг, 16 мая, 2024 Регистрация / Авторизация Оповещения Реклама в газету / Реклама в журналы Контактная информация

Торгов

Новости Газета Народный журналист Досуг Объявления Реклама Редакция Cookie Policy (EU)

Домой Газета Раймунд Куллер. История одного человека

Ссылки К социальным Новостям Фото

Раймунд Куллер. История одного человека

03.03.2024 57 0

Раймунд Куллер. Фото: CC BY 4.0 DEED picture: Raimund Kull, reprofoto, 1920, ETNN - FK 18121/1, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, http://www.muus.ee/muusikaalikes/4281344

Если прогуляться по улицам Нарвы и спросить горожан о выдающихся личностях начала прошлого века, большинство опрошенных, вероятно, столкнется с трудностями вспомнить хотя бы нескольких имен. В рамках проекта «ELU» группа студентов Таллиннского университета занимается исследованием выдающихся деятелей довоенной Эстонии, в числе которых множество уроженцев города Нарва, чьи имена несправедливо забыты нарвлянами.

Один из выдающихся гениев своего времени является Раймунд Куллер (Raimund Kull) – искусный балетный и симфонический дирижер, талантливый преподаватель и профессор Эстонской Консерватории, музыкальный руководитель театра «Эстония», а также одаренный композитор. Раймунд Куллер родился в Нарве 3 октября 1882 года в семье обычных рабочих – отец был столаром на Кренгольмской фабрике, а мать – прачка. С детства Раймунд проявил удивительный музыкальный талант, поступив в восемь лет в Нарвскую Владимирскую музыкальную школу, он уже через 2 года получил оплачиваемое место работы в Нарвском оркестре. В 1900 году Раймунд поступает в Петербургскую консерваторию, которую оканчивает в 1906 году. Во время учебы он начал работать в Симфоническом Оркестре Императорского Музыкального Общества, под управлением всемирно известных музыкальных гениев – С. Кусевицкого, В. Менгелберга, В. Сафонова и других. С 1905 года он начинает руководить оркестрами в Казани, на Кавказе и в Крыму. В свете ошеломительного успеха, карьерных достижений и неосциженного опыта, в 1912 году его приглашают на должность главного дирижера, а впоследствии музыкального руководителя театра «Эстония», где он проработал до самой смерти в 1942 году. Период под его руководством связывают со значительным развитием эстонской культуры, оперного и балетного искусства.

Участники проекта «ELU» призывают нарвлян чтить и не забывать имена выдающихся личностей, чьи достижения в культуре, науке, политике и спорте прославляли и продолжают прославлять наш прекрасный город Нарва.

Ильяр Йьутсе (Iljar J. Joutse)

СОЦПРОС

БУДЬТЕ НА СВЯЗИ

1,241 Фанаты МНЕ ПРАДИТСЯ

Подписаться ПОДПИСАТЬСЯ

ПОСЛЕДНИЕ НОВОСТИ

- Парковка на Петровской площади: доход от 3 до 6 тысяч в месяц **Газета** 12.05.2024
- Внутренний турист приезжает, иностранный поезд не спешит **Газета** 12.05.2024
- Нарва опять выберет самые красивые дома и участки **Газета** 11.05.2024
- Стокольмскую площадь планируют увеличить вдвое **Газета** 11.05.2024

Lisa 5

EAÜS juhatuse tagasiside projektile

----- Forwarded message -----

Saatja: **Riin Alatalu** <riin.alatalu@gmail.com>

Date: R, 10. mai 2024 kell 10:54

Subject: Re: [ajalooopetajad] Tallinna Ülikooli projekt: interaktiivne kaart Eesti ajaloo- ja kultuuritegelastest

To: EAÜS juhatus <eaysjuhatuse@gmail.com>, kadiri@tlu.ee <kadiri@tlu.ee>

Cc: Eesti Ajalooõpetajate Selts <ajalooopetajad@lists.eenet.ee>

Hea ettevõtmine!

kultuuripärandi aastal 2023 kogusin andmeid kultuuritegelaste haudadest. Kui pakub huvi, siis katsun üles otsida.

Riin Alatalu

Kontakt EAÜS juhatus via ajalooopetajad (<ajalooopetajad@lists.eenet.ee>) kirjutas kuupäeval R, 10. mai 2024 kell 10:50:

Head seltsi liikmed

Iljar Johannes Jõutse, Tallinna Ülikooli õigusteaduse magistrant, teavitab seltsi Tallinna Ülikooli projektist "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III", mille eesmärgiks on koostada interaktiivne kaart Eesti oluliste ajaloo- ja kultuuritegelaste sünnipaikadest koos eluloo andmetega. Lõplikult valmib projektiga seotud interaktiivne kaart kahe nädala pärast. See kaart võiks olla heaks õppevahendiks ka ajaloo- ja ühiskonnaainete õpetamisel. Rohkem infot projekti kohta leiab siit: <https://elu.tlu.ee/et/projektid/eesti-avalike-tegelaste-sunnigeograafia-iii>

Interaktiivse kaardi link: <https://www.google.com/maps/d/u/3/edit?mid=17x1ikTgfOkgm6MlztpmRo9CfevSIXxA&ll=11.14402154791534%2C0&z=2>

Projektiga seotud lisaküsimustes võib pöörduda kadiri@tlu.ee.

Tervitades
EAÜS juhatus

---

ajalooopetajad mailing list
ajalooopetajad@lists.eenet.ee
<https://lists.eenet.ee/mailman/listinfo/ajalooopetajad>

Lisa 6

E-kiri ERMi direktorile Kertu Saksale.

Lugupeetud direktor Kertu Saks

Meil on hea meel Teid teavitada Tallinna Ülikooli ELU projektist, mis on saanud inspiratsiooni ERMi 2020.a kultuuriloo projektist “Sünnipaik”, kus tehti videoklippe Eesti jaoks oluliste inimeste sünnikohtades, mis laeti üles koos lisainfoga maakondade kaupa.

Meie projekti nimi on “Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia” ning selle eesmärgiks on koostada interaktiivne kaart, millele kantakse andmed Eesti oluliste ajaloo- ja kultuuritegelaste sünnipaikade kohta koos eluloo andmete ja viidetega.

Projektiga on tegeletud juba kolme õppeaasta vältel. 2022 koostati kaart teoses “Eesti avalikud tegelased” (Eesti Kirjanduse Selts, 1932) toodud isikute sünnipaikade kohta. Projekti teises etapis 2023 kanti kaardile teoses “Eesti biograafiline leksikon” (Tartu, 1926 - 1929) toodud isikud. Käesoleval õppeaastal, projekti kolmandas etapis, tegelesime "Eesti biograafilise leksikoni täiendusköites" (Tartu, 1940) toodud isikute sünnikohtade kaardile kandmisega koos nende eluloo andmetega, lisaks otsisime isikute kohta pilte ja viiteid täiendavale infole, mida kandsime samuti kaardile. "Eesti biograafiline leksikon" ja "Eesti biograafilise leksikoni täiendusköide" on oma laadilt mõeldud teaduslik-ajaloolise teatmeteosena, millesse hõlmati kõigi nende isikute elulood, kes Eesti maa ja rahva ajaloos, poliitilises, tulunduslikus või kultuurilises arengus on etendanud silmapaistvat osa, alates aegadest, mil eestlased astuvad ajaloo valgusesse, seega XIII sajandist, ja lõpetades Eesti Vabariigi arenguga kuni 1940.

Praegu jätkame veel andmete kaardile kandmist ning lõplikult valmib see 2 nädala pärast. Järgmisel aastal on projekti raames kavas ühendada seni koostatud kaardid ja neid edasi arendada.

Leiame, et meie koostatud kaart võiks olla oluliseks õppevahendiks koolides ajaloo ja kultuuriainete õpetamisel ning abiks kõigile huvilistele kodukoha kultuuriloo andmetega tutvumisele.

Jagame hea meelega ka ERMiga oma koostatud kaardi linki ja loodame, et see leiab peagi huviliste poolt kasutamist.

<https://www.google.com/maps/d/u/3/edit?mid=17x1ikTgfOkgm6MIztpmRo9CfevSIXxA&ll=11.14402154791534%2C0&z=2>

Lugupidamisega

TLÜ ELU projekti

“Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III” nimel

projekti liige

Ülle Jaanhold

yjaanh@tlu.ee

Lisa 7

E-kiri, mis saadeti Narva Kesklinna Kooli, Narva Kreenholmi Kooli, Narva Pähklimäe Kooli ja Narva Gümnaasiumi ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajatele.

Lugupeetud...

Soovin Teile esitleda ELU projekti raames korraldatavat projekti "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III" koolides õppematerjalina kasutamiseks.

Palume Teile hinnangut kaardirakendusele „Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia“. Kaardi leiab avalikult Facebooki lehelt (<https://www.facebook.com/groups/860581915811761>) või aadressilt <https://www.google.com/maps>.

"Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III" see on kultuuriajaloo-alane projekt, mis uurib Eesti avaliku elu tegelaste päritolu nii üldiselt kui ka uuritavate isikute tegevusalade järgi.

ELU projekti eesmärk on luua interaktiivne kaart, millel on näha Eesti avaliku elu tegelaste sünnikohad ja muu taustinfo. Lisaks geograafilisele kaardistamisele keskendub projekt nende inimeste märkimisväärsete saavutuste ja panuse esile toomisele. Projekti aluseks olid tööd: “Eesti ühiskonnategelased: eluloolised andmed” (1932), “Eesti biograafiline leksikon” (1926-1929) ja “Eesti biograafilise leksikoni lisaköide” (1940).

Projekt, millega õpilased on tegelenud kolm aastat, soovib anda võimaluse avardada arusaamist Eesti ühiskonnategelaste elust ja loominguist, pakkudes huvitavat vaatenurka Eesti ajaloole. Projekti tulemusena valmib interaktiivne kaart, mis aitab mõista Eesti ühiskonnategelaste rolli ja panust Eesti maa ja rahva ajaloos, poliitilises, majanduslikus ja kultuurilises arengus.

Loodame, et meie projekti interaktiivne kaart võib saada teie koolis heaks õppevahendiks. Samuti loodame, et Te leiab aega, et anda tagasisidet ja nõuandeid kaardi täiustamiseks/parandamiseks.

Lugupidamisega

TLÜ ELU projekti

“Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III” nimel projekti liige

Diana Kirpu

diana58@tlu.ee

Lisa 8

Tallinna Ülikooli ELU projekt

Annika Eller <ae@tlu.ee>
saajale eda.post ▾

Tere !

Soovin Teid teavitada Tallinna Ülikooli ELU projektist "**Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III**".

Selle eesmärgiks on koostada interaktiivne kaart, millele kantakse andmed Eestile oluliste ajaloo- ja kultuuritegelaste sünnipaikade kohta koos eluloo andmetega.

Lisasin ka Teile faili, kus on pikem tutvustus projektist!

Kaardirakendusega saab tutvuda „Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia“.

[Eesti Avalike Tegelaste Sünnigeograafia III – Google My Maps](#)

Lisaks meil on Facebooki grupp [Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia | Facebook](#)

Tallinna Ülikooli ELU projekt [Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III | Erialasid Lõimiv Uuendus \(tlu.ee\)](#)

Projekti eestvedajad on Kädi Riismaa kadiri@tlu.ee ja Aira Lepik aira@tlu.ee

Eelnevalt on avaldatud ka artikleid projekti kohta

[Uuel kaardilt saab uurida, kas teie naabrusest pärineb kuulsusi \(postimees.ee\)](#)

[Раймунд Куль, История одного человека \(gorod.ee\)](#)

[История одного человека. Александр Промет \(gorod.ee\)](#)

Loodan, et meie loodud projekti interaktiivne kaart on Teile huvitav ja aitab edaspidi teid elus ja töös ning jagate ka teistega. Lisaks leiaksite aega, et anda tagasisidet, kas Te kasutaksite seda võimalust.

Lugupidamisega,

TLÜ ELU projekti "Eesti avalike tegelaste sünnigeograafia III" nimel
projekti liige Annika Eller

Üks manus • Skannis Gmail

